Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2025)0274

Mobilizacija Fonda solidarnosti Europske unije: pomoć Španjolskoj i Francuskoj u vezi s prirodnim katastrofama 2024. i 2025.

Rezolucija Europskog parlamenta od 13. studenoga 2025. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Španjolskoj u vezi s poplavama u Valenciji u Španjolskoj u listopadu 2024. i Francuskoj nakon štete koju su prouzročili ciklon Chido na Mayotteu u prosincu 2024. i ciklon Garance na Réunionu u veljači 2025. (COM(2025)0855 – C10-0239/2025 – 2025/0318(BUD))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2025)0855 – C10-0239/2025),

– uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenoga 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije[1],

– uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.[2], a posebno njezin članak 9.,

– uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava[3], a posebno njegovu točku 10.,

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i

---

1 SL L 311, 14.11.2002., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.
2 SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
3 SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu[4],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1057 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (ESF+)[5],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013[6],

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i Odbora za regionalni razvoj (A10-0031/2024) u okviru zakonodavnog postupka za donošenje Uredbe (EU) 2024/3236 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. prosinca 2024. o izmjeni uredaba (EU) 2021/1057 i (EU) 2021/1058 u pogledu regionalne hitne potpore za obnovu (RESTORE)[7], a posebno proračunsku procjenu Odbora za proračune priloženu tom izvješću,

– uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 7. svibnja 2025. o unaprijeđenom dugoročnom proračunu Unije u svijetu koji se mijenja[8],

– uzimajući u obzir izvješće Europske agencije za okoliš br. 1/2024 – Europska procjena klimatskih rizika (EUCRA)[9],

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A10-0215/2025),

A. budući da je između 28. listopada i 4. studenoga 2024. oluja praćena obilnim kišama pogodila cijelu regiju Valencije u Španjolskoj i uzrokovala velike poplave koje su dovele do ukupne izravne štete koju je Komisija procijenila na 18,08 milijardi EUR i koja je pogodila 845 000 ljudi iz 84 općine, 170 obrazovnih ustanova, više od 50 zdravstvenih ustanova i javnu infrastrukturu; budući da su poplave uzrokovale najmanje 229 smrtnih slučajeva;

---

4 SL L 231, 30.6.2021., str. 60., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.
5 SL L 231, 30.6.2021., str. 21., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj.
6 SL L 435, 6.12.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj
7 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2024)0059.
8 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2025)0090.
9 https://www.eea.europa.eu/publications/european-climate-risk-assessment

B. budući da procjena golemog utjecaja oluja i poplava na gospodarstvo tih regija iznosi 18 milijardi EUR, što utječe na 63 industrijska područja, 64 000 poduzeća (od kojih su 99,6 % mala i srednja poduzeća), 250 000 radnika i 243 388 zahtjeva za naknadu, kako je utvrđeno u studijama koje su predstavile regionalna vlada Valencije i tamošnje poduzetničko udruženje;

C. budući da je 14. prosinca 2024. ciklon Chido pogodio otok Mayotte u Francuskoj, što je uzrokovalo udare vjetra od preko 180 kilometara na sat i obilne padaline u kombinaciji s visokim valovima te ukupnu izravnu štetu koju je Komisija procijenila na 3,6 milijardi EUR; budući da je ciklon pogodio 337 000 ljudi i prouzročio najmanje 39 smrtnih slučajeva; budući da se 200 osoba još uvijek smatra nestalima;

D. budući da je 28. veljače 2025. otok Réunion u Francuskoj pogodio ciklon pod nazivom Garance, s naletima vjetra do 215 kilometara na sat, obilnim kišama i opasnim uvjetima na moru, što je prouzročilo ukupnu izravnu štetu koju su francuske vlasti procijenile na 849,45 milijuna EUR, uglavnom na električnoj mreži i komunikacijskoj infrastrukturi; budući da je ciklon pogodio 160 000 ljudi i prouzročio najmanje 4 smrtna slučaja;

1. izražava duboku solidarnost sa svim žrtvama, njihovim obiteljima i svim osobama pogođenima razornim poplavama u Velenciji u Španjolskoj i katastrofalnim cikonima na Mayotteu i Réunionu u Francuskoj, kao i s nacionalnim, regionalnim i lokalnim vlastima uključenima u napore za pružanje pomoći;

2. pozdravlja ovu odluku kao konkretan i vidljiv dokaz solidarnosti Unije s građanima i regijama u pogođenim područjima, ali napominje da ta solidarnost ne može zamijeniti izravnu odgovornost lokalnih, regionalnih i nacionalnih vlasti u sprečavanju prirodnih katastrofa povezanih s klimatskim promjenama i upravljanju njima;

3. ponavlja da je važno informirati javnost o vidljivim koristima koje proizlaze iz Fonda solidarnosti Europske unije (FSEU) te dodatno povećati svijest građana o instrumentima i programima Unije;

4. ističe sve veći broj ozbiljnih, razornih i smrtonosnih prirodnih katastrofa u Europi te poziva države članice i Komisiju da povećaju ulaganja u prevenciju, javnu infrastrukturu, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu njima, kao i hitne mjere pripravnosti kako bi se izbjegli ljudski i gospodarski gubici; poziva države članice da uzmu u obzir da klimatski rizici i druge prirodne katastrofe nerazmjerno utječu na ranjivo stanovništvo i mala i srednja poduzeća zbog socioekonomskih i demografskih čimbenika, kao i na ranjiva područja kao što su najudaljenije regije; smatra da je ključno osigurati visoku razinu demokratskog nadzora proračunskog tijela nad Fondom solidarnosti Europske unije (FSEU); podsjeća da FSEU ima ograničen proračun i da se ne može smatrati jedinim

instrumentom za rješavanje velikih prirodnih katastrofa; stoga poziva na procjenu financijske sposobnosti proračuna Unije i na razmatranje mogućeg povećanja njegovih sredstava kako bi se građanima pružila pomoć razmjerna takvim katastrofama; napominje da bi se povećanjem te vrste pomoći državama članicama omogućilo da učinkovitije i brže odgovore na katastrofe, dok bi se drugi instrumenti, posebno kohezijski fondovi čija primarna svrha nije da budu odgovor na katastrofe, mogli sačuvati;

5. naglašava da je FSEU samo kurativni instrument te da bi Unija također trebala nastaviti rješavati pitanje prilagodbe klimatskim promjenama i njihova ublažavanja podupiranjem europskih i nacionalnih politika za sprečavanje prirodnih katastrofa, kao i podupiranjem načela „bolje ponovne izgradnje” u svim svojim djelovanjima; ističe da se u izvješću Europske agencije za okoliš br. 1/2024 „Europska procjena klimatskih rizika” upozorava da Unija nije pripremljena za učinke klimatskih promjena i naglašava potrebu za djelovanjem kako bi se izbjeglo da utvrđeni klimatski rizici dosegnu kritične razine; poziva države članice i Komisiju da poduzmu potrebne mjere kako bi Unija ispunila obveze preuzete Pariškim sporazumom; podsjeća da je potrebno stvoriti učinkovite sinergije s drugim politikama i programima Unije i naglašava da bi države članice trebale na najbolji način iskoristiti mogućnosti financiranja, posebno iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Europskog socijalnog fonda + i programâ ruralnog razvoja; poziva Komisiju da hitno razmotri sve obrazložene zahtjeve država članica za preraspodjelu sredstava u okviru nacionalnih planova za oporavak i otpornost za pomoć u slučaju prirodnih katastrofa, u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća[10], posebno ako se uzme u obzir visok postotak nepotrošenih sredstava iz tog mehanizma; također naglašava potrebu za preventivnim mjerama, ne samo kako bi se ublažila buduća šteta, već i kako bi se spriječilo pogoršanje rizičnih uvjeta nakon katastrofalnih događaja, kao što su poplave, šumski požari, odroni tla ili isušivanje jezera i rijeka; nadalje naglašava rizike koje ekstremni vremenski uvjeti i prirodne katastrofe kao što su toplinski valovi predstavljaju za javno zdravlje diljem Europe te poziva Komisiju da taj aspekt razmotri u relevantnim politikama; potiče upotrebu inovativnih digitalnih alata, satelitskih podataka (npr. Copernicus) i sustava ranog upozoravanja kako bi se poboljšala pripravnost na katastrofe; naglašava da je važno osigurati odgovarajuću fleksibilnost među različitim programima; naglašava da pomoć koja se pruža u okviru FSEU-a ne bi smjela biti na štetu sredstava Unije koja države članice primaju u okviru drugih politika ili programa Unije; podsjeća da države članice mogu dodijeliti državne potpore, u skladu s primjenjivim pravilima Unije, prvenstveno poljoprivrednim

---

10 Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

poduzećima koja su pretrpjela štetu zbog prirodnih katastrofa;

6. podsjeća da RESTORE[11] i posebne mjere u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR)[12] pružaju dodatnu pomoć državama članicama pogođenima prirodnim katastrofama jer omogućuju dodatnu fleksibilnost u korištenju sredstava; naglašava da bi države članice trebale iskoristiti te mogućnosti;

7. žali što je za isplatu cjelokupnog iznosa bespovratnih sredstava iz FSEU-a korisniku u prosjeku potrebna jedna godina; podsjeća na važnost brze i pouzdane procjene štete kojom se uzimaju u obzir gospodarske posljedice i poziva na ulaganje većih operativnih napora kako bi se smanjilo prosječno vrijeme za isplatu predujmova, uz istodobno osiguravanje zaštite proračuna Unije; napominje da bi se metodologijom za izračun ukupnog iznosa potpore mogao bolje uzeti u obzir omjer između ukupne izravne štete i BND-a pogođenog područja, posebno kada su pogođene najudaljenije regije;

8. ističe hitnu potrebu za pružanjem neposredne financijske pomoći putem FSEU-a kako bi se osiguralo da potpora može pravodobno doprijeti do pogođenih regija radi pružanja potpore brzom i dugotrajnom oporavku; naglašava važnost skraćivanja vremena između podnošenja zahtjeva za pomoć iz EUSF-a i odluke o financiranju; poziva na ulaganje napora kako bi se osiguralo da pomoć FSEU-a brzo stigne do krajnjih primatelja, uključujući poduzeća, MSP-ove, obitelji i pogođene građane, kao i obnovu infrastrukture i popravak materijalne štete, uz odgovarajuću procjenu učinka i odgovarajuće mehanizme kontrole; ističe da je potrebno pojednostavniti i ubrzati unutarnje procedure bez ugrožavanja institucionalne ravnoteže, posebno prava Europskog parlamenta kao jedne od dviju grana proračunskog tijela; napominje da predloženo upravljanje nasljednikom Europskog fonda solidarnosti za razdoblje nakon 2027. nije u skladu sa stajalištem Europskog parlamenta izraženim u njegovoj Rezoluciji od 7. svibnja 2025. o revidiranom dugoročnom proračunu Unije u svijetu koji se mijenja[13];

9. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;

10. nalaže svojoj predsjednici da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;

11. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.

---

11 SL L, 2024/3236, 23.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3236/oj.

12 SL L, 2024/3242, 23.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3242/oj.

13 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2025)0090.

PRILOG

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Španjolskoj u vezi s poplavama u Valenciji u Španjolskoj u listopadu 2024. i Francuskoj nakon štete koju su prouzročili ciklon Chido na Mayotteu u prosincu 2024. i ciklon Garance na Réunionu u veljači 2025.

(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2025/2403.)